



Handläggare

Christina Egerbrandt, Kungsholmen SDF

Samia Choudhury, Norrmalm, SDF

Hanna Markkula, Östermalm SDF

Gunilla Jalmarsson, Södermalm SDF

ÄLDREBOENDEPLANERING FÖR INNERSTADEN 2016, 2017-2018 MED UTBLICK MOT 2030/40

Ärendets beredning

Ärendet har tagits fram i samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har uppdragit åt äldrenämnden att årligen ta fram förslag till äldreboendeplanering för äldre. Syftet med äldreboendeplaneringen är att ta fram förslag på åtgärder för att klara behovet av vård- och omsorgsboende på kort och lång sikt. Staden är indelad i fyra regioner för äldreboendeplanering, Innerstaden, Västerort, Östra Söderort och Västra Söderort. Respektive region tar fram ett dokument där det gemensamma behovet av ombyggnation, avveckling, nyproduktion och inriktningar/ profiler analyseras. Arbetet samordnas av äldrenämnden som sammanställer ett underlag som ska föreläggas kommunfullmäktige och godkännas i samband med budget.

Ärendet

Äldreboendeplaneringen 2016, 2017-2018 för Innerstaden bygger i enlighet med anvisningarna på Sweco:s reviderade framskrivning av äldreomsorgsbehovet i Stockholms stad. Uppgifter om antal bostäder och personer i vård- och omsorgsboende och servicehus samt kö, flyttströmmar och lediga platser är hämtade bl.a. ur paraplysystemet.

1. Sweco:s framskrivna prognos av befolkning och behov för Innerstaden

Befolkningsprognos

Framskrivningen grundar sig på Stockholms stads ordinarie befolkningsprognos, Prognos14 (P14) de första tio åren. Prognosen utgår ifrån den faktiska befolkningen sista december 2013. Den resterande perioden, 2024-2040, utgår från antaganden om fruktsamhet, dödlighet och inrikes- och utrikesflyttning samt på antaganden om det framtida bostadsbyggandet. Sweco konstaterar att skillnaden mellan Prognos13 (P13) och P14 är att befolkningen mellan 65-89 år antas bli fler fram till 2020 i P14 än i P13. I tabellen nedan presenteras årets och föregående års befolkningsprognos för Innerstaden där skillnaderna framgår.

	2013/2014	2020	2030	2040
65-79 år P13	40 140	47 650	51 750	59 480
65-79 år P14	42 040	48 660	50 960	56 690
Skillnad	+1900	+1010	-790	-2790
80-89 år P13	21 590	20 960	33 060	40 530
80-89 år P14	21 310	21 250	32 940	40 320
Skillnad	-280	+290	-120	-210
90 – år P13	3 540	3 070	3 380	5 850
90 – år P14	3 520	3 060	3 400	6 070
Skillnad	-20	-10	+20	+220

Tabell 1 Skillnad mellan P13 och P14. Källa: Sweco

Den största befolkningsökningen sker i åldersgruppen 65–79-åringar. Fram till 2030 beräknas antalet personer 65-79 år i Innerstaden att öka med cirka 8 920 personer och fram till 2040 med cirka 14 650.

Mellan 2020 och 2030 beräknas 80- 84-åringarna att öka i alla stadsdelområden med cirka 8 000 personer. Södermalm står för den största ökningen i åldersgruppen.

Från år 2020 fram till år 2030 beräknas antalet personer över 80 år att öka med cirka 11 690 personer. När det gäller personer 85 år och äldre minskar antalet personer inom alla stadsdelområden fram till 2020. Från 2020 sker en ökning igen för att 2030 ha ökat med cirka 4 030 personer.

	2014	2020	2030	2040
65-79 år	42 040	48 660	50 960	56 690
80-84 år	13 550	14 130	22 130	26 020
85-89 år	7 760	7 120	10 810	14 300
90 – år	3 520	3 060	3 400	6 070
Totalt	66 870	72 970	87 300	103 080

Tabell 2. Befolkningsutveckling i Innerstaden 2014-2040. Källa: Sweco

Äldreomsorgstagare

Det finns en rad olika anledningar till att konsumtionen av äldreomsorg i gruppen 65 år och äldre förändras över tid. Faktorer som påverkar kan vara en förändring inom åldersfördelningen i den äldre befolkningen där en ökning av andelen yngre äldre, som behöver relativt lite omsorg, leder till att den totala konsumtionen sjunker. Andra faktorer är att de äldre lever längre, blir friskare eller använder olika former av hjälpmedel. Även en högre medellivslängd för män, ökat sammanboende, en framtida högre utbildningsnivå samt en viss omfördelning mellan RUT och hemtjänst påverkar konsumtionen.

Bakom Sweco:s prognos av antalet äldreomsorgstagare ligger, förutom befolkningsprognosen, antaganden om en förbättrad hälsa och därmed även en minskande konsumtion av äldreomsorg. Konsumtionen av äldreomsorg totalt, t.ex. vård- och omsorgsboende, hemtjänst, dagverksamhet i Innerstaden väntas minska fram till 2020 för att därefter öka med 2 370 personer mellan 2020 till 2040.

	2014*	2020	2030	2040
Kungsholmen	1 542	1 490	1 760	2 030
Norrmalm	1 398	1 380	1 590	1 760
Östermalm	2 012	1 900	2 270	2 650
Södermalm	2 982	3 020	3 440	3 710
Innerstaden	7 934	7 790	9 060	10 160

** faktiska uppgifter september 2014*

Tabell 3. Prognos äldreomsorgstagare totalt boende, hemtjänst och dagverksamhet. Källa: Sweco

Äldreomsorgstagare med insatsen vård- och omsorgsboende förväntas minska fram till runt 2020 i alla stadsdelsområdena förutom på Södermalm där det är oförändrat. Efter 2020 beräknas antalet äldreomsorgstagare med beslut om vård- och omsorgsboende bli fler. Enligt Sweco:s prognos är ökningen 330 personer fram till 2030 och 780 personer fram till 2040.

	2014*	2020	2030	2040
Kungsholmen	437	410	480	570
Norrmalm	396	380	430	510
Östermalm	626	580	680	840
Södermalm	829	830	930	1 060
Innerstaden	2 288	2 200	2 530	2 980

* faktiska uppgifter september 2014

Tabell 4. Prognos äldreomsorgstagare vård- och omsorgsboende. Källa: Sweco

I Innerstaden är andelen omsorgstagare idag 11,8 % av befolkningen över 65 år. För vård- och omsorgsboende är andelen 3,4 %. År 2040 förväntas andelen omsorgstagare i relation till befolkningen ha minskat till 9,8 % och för vård- och omsorgsboende till 2,8 %.

2. Vård- och omsorgsboende i Innerstaden

Innerstaden har uppdaterat antalet platser i vård- och omsorgsboende, inklusive korttidsplatser, som finns belägna inom region Innerstaden. Det har inte skett några större förändringar från föregående års äldreboendeplanering då totalsumman var 1 834 platser i egen regi och entreprenördriven verksamhet. Därutöver finns 452 privata LOV-platser. Det totala antalet platser uppgår till 2 291.

Antal platser						
SDN	Somatik	Demens	Profilboende	Korttidsvård		Totalt
				Somatik	Demens	
Kungsholmen						
Egen regi/ entrepr.	124	213	32*	9	8	386
Privata LOV	62	53				115
Norrmalm						
Egen regi/ entrepr.	99	200	18	2	2	321
Privata LOV	53	39				92
Östermalm						
Egen regi/ entrepr.	198	194	15	10	0	417
Privata LOV	67	45				112
Södermalm						
Egen regi/ entrepr.	353	334**	0	5	13	715
Privata LOV	110	23				133
Totalt egen regi/ entrepr.	774	949	65	26	23	1 839
Totalt LOV						452
Totalt antal platser						2 291

* Avser 23 platser geropsykiatri och 9 platser stroke.

** varav 11 platser geropsykiatri

Tabell 5. Antal faktiska platser i vård- och omsorgsboende, inklusive korttidsplatser, inom region Innerstaden, januari 2015.

3. Antal personer som bor i vård- och omsorgsboende med beslut från Innerstaden

När det gäller antal köp av månadsplatser i vård- och omsorgsboende har det för regionen som helhet inte skett någon större förändring sedan den förra äldreboendeplaneringen. Östermalms och Kungsholmens stadsdelsområde har en minskning av antal köp av platser. Norrmalm och Södermalm har däremot ökat köpen av vård- och omsorgsboendeplatser, främst demensplatser.

Antal personer							
SDN	Somatik	Demens	Profilboende	Korttids- vård	Totalt 2014	Totalt 2013	Diff totalt
Kungsholmen	161	230	23	6	418	436	-18
Norrmalm	140	237	18	5	400	380	20
Östermalm	318	267	12	12	609	639	-30
Södermalm	372	402	26	14	814	778	36
Totalt 2014	991	1 136	79	37	2 241		
Totalt 2013	1 055	10 40	80	58		2 233	
Diff 2013-2014	-64	96	-1	-21			8

Tabell 6. Totalt antal helmånaderspersoner (dygn/30 dagar i nov) i vård- och omsorgsboenden inom valfrihetssystemet per beställande förvaltning och inriktning, nov 2013 och nov 2014 (Källa: Info View per beställande SDN)

4. Flyttströmmar Innerstaden

Sammanställning av flyttströmmar mellan regionerna visar att andelen beslut på vård- och omsorgsboende som verkställs inom regionen är 78 % för Innerstaden. Andelen har legat relativt konstant de senaste åren och påvisar att personer i Innerstaden i högre grad än i övriga regioner väljer att bo kvar inom sin region. Innerstaden köper således totalt 22 % av platserna i andra regioner och kommuner. Fördelningen av dessa köp är 7 % utanför Stockholm, 8 % i Östra Söderort, 2 % i Västerort och 5 % i Västra Söderort.

Av ytterstadens äldre med beslut om vård- och omsorgsboende har 18 % från Västerort, 10 % från Östra söderort och 12 % från Västra söderort valt att bo i innerstadens egen regi- och entreprenad drivna vård- och omsorgsboenden.

5. Kö och lediga platser

Valfrihetssystemet enligt LOU¹ inom vård- och omsorgsboenden, som infördes i Stockholm den 1 juli 2008, innebär att den som fått ett beslut om vård- och omsorgsboende har möjlighet att stå i kö till totalt tre boenden. Man kan stå kvar i kön till önskade boenden även efter att man har flyttat in på ett annat vård- och omsorgsboende.

En sammanställning av antal personer i kö i Innerstaden den 21 januari 2015 visar att de flesta personer står i kö till ett boende som är beläget i

den egna stadsdelen eller närbelägen stadsdel eller kommun. Uppgifterna kan avse samma person som står i flera köer. Till boenden belägna i Innerstaden står totalt 276 personer i kö, varav flest 58 personer står i kö till Stockholms sjukhem, 52 personer till Löjtnantsgården, 38 personer till Borgerskapets Äldrehem och 17 personer står i kö till Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboende. Ett tiotal boenden i valfrihetssystemet har en kö med fler än 15 personer. De är till övervägande del privata boenden inom ramavtal i Innerstaden.

När det gäller lediga platser vid samma tidpunkt som aktuella köer, 21 januari 2015, finns det totalt 115 lediga platser inom staden varav 41 inom Innerstaden. Av dessa avser 26 somatik och 15 demens. Platser kan vara lediga i väntan på att erbjudanden går ut. Lediga platser står inte tomma länge innan de hyrs ut. Det finns totalt 14 lediga platser i kranskommuner.

6. Boendetider

Sweco konstaterar att ökningen av medianboendetiden² som tillfälligt skedde 2012 har övergått till en minskning 2013. Medianboendetiden i region Innerstaden 2013 är 15, 6 månader i jämförelse med 16, 8 månader 2012. Även om medianen har minskat 2013 har medelboendetiden³ ökat. Enligt Sweco beror det på att en högre andel boendeperioder än tidigare pågår i åtta till tio år.

Andelen personer som bor kortare tid än två månader har minskat i regionen jämfört med tidigare år. Minskningen är tydlig inom region Innerstaden enligt diagrammet nedan.

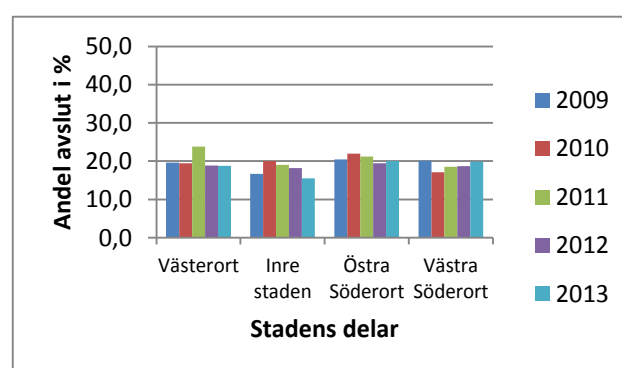


Diagram 1. Andel avslut inom två månader från att en boendeperiod VoB i staden påbörjats efter stadens fyra delar startåren 2009 – 2013
 Källa: "Boendetider vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad"

² Medianen är det tal i en mängd sådant att antalet tal större än medianen är lika med antalet tal mindre än medianen.

³ Medelvärde är det genomsnittliga värdet för ett urval eller en population.

7. Förelägganden från Arbetsmiljöverket

Det finns föreläggande från Arbetsmiljöverket för Vasens vård- och omsorgsboende inom Norrmalms stadsdelsområde. I övrigt finns inga förelägganden inom regionen.

Behov av ombyggnationer och/eller större investeringar

Inom *Kungsholmens stadsdelsområde* finns behov av renovering och uppfräschning av såväl Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende som Fridhemmets och Pilträdet's servicehus. Om dessa boenden ska kunna fortsätta att fungera i framtiden så krävs att de får en standard som kan hålla över lång tid. Det gäller både de tekniska delarna, t ex ventilation, och lägenheternas och gemensamhetsutrymmenas standard. När det gäller Alströmerhemmet har förvaltningen märkt reaktioner på den höga hyresnivån kopplat till den dåliga standarden och ofräscha lägenheter. Förvaltningen befärar att det framöver kan uppstå svårigheter att hyra ut lägenheterna.

Inom *Norrmalms stadsdelsområde* har Riddargårdens vård- och omsorgsboende och Klockhuset på Sabbatsberg genomgått renovering av badrum under 2013 efter föreläggande från Arbetsmiljöverket. Norrmalms stadsdelsförvaltning har fått föreläggande från Arbetsmiljöverket att omsorgsarbete inte får bedrivas på Vasens vård- och omsorgsboende efter december 2017 om inte brister i arbetsmiljön åtgärdas. Det finns således behov av ombyggnation av boendet för att åtgärda arbetsmiljöbristerna alternativt att boendet avvecklas och ersätts av ett nytt.

Inom *Östermalms stadsdelsområde* är merparten av vård- och omsorgsboendena ny- eller ombyggda och i gott skick. Linnégården har fyra lägenheter som behöver en ombyggnad av badrummen. Det pågår en planering för ombyggnad av Dianagårdens vård- och omsorgsboende, bland annat av ett tiotal badrum för att tillgodose arbetsmiljökraven. Fastigheten är inom kort även i behov av stambyte och dränering i bottenvåningen. Stambyte i lägenheterna planeras till runt 2020, detta kommer att förutsätta en evakuering av fastigheten.

Inom *Södermalms stadsdelsområde* har Micasa påbörjat en ombyggnation till ett modernt vård- och omsorgsboende på Hornstull. Micasa fastigheter har skrivit kontrakt med två privata utförare som hyresgäster till de ombyggda lokalerna. Vingslaget Omsorg AB/Bräcke Diakoni har kontrakt på ett vård- och omsorgsboende med 36 lägenheter och Attendo på ett med 54 lägenheter.

Vintertullens vård- och omsorgsboende har drabbats av fuktskador och har behov av att renoveras under de närmaste åren. Ett renoverings-

arbete har påbörjats men omfattningen och konsekvenserna för verksamheten är under utredning.

Förslag på vård- och omsorgsboende som bör avvecklas

Stadsdelsförvaltningarna i Innerstaden gör bedömningen att inget vård- och omsorgsboende inom regionen bör avvecklas utan att ersättningsboende planeras. För att möta det ökade behovet om knappt tio år ser Innerstaden att man i möjligaste mån behåller befintliga fastigheter och renoverar dem med bra utformning och läge.

I Äldreförvaltningens boendeplan för 2015-2017 föreslogs avveckling av Alströmerhemmet tvärt emot vad innerstadsregionen föreslagit. Med anledning av att det inte är planerat något nytt vård- och omsorgsboende inom Norrmalms stadsdelsområde eller Östermalms stadsdelsområde föreslår Kungsholmens stadsdelsnämnd att detta avvecklingsförslag tas tillbaka.

Inom *Norrmalms stadsdelsområde* finns Vasen vård- och omsorgsboende som kan behöva avvecklas om det inte finns möjligheter till om- eller nybyggnation. Boendet måste i så fall ersättas.

Inom *Östermalms stadsdelsområde* är det inte längre aktuellt med uppförande av ett nytt vård- och omsorgsboende i Norra Djurgårdsstaden för att ersätta närliggande Dianagården. Istället kommer en ombyggnad av Dianagården att ske.

Inom *Södermalms stadsdelsområde* har det sedan 2008 i olika dokument och planer påtalats brister i Vindragarens vård- och omsorgsboende. Bland annat är lokalerna otidsenliga och det krävs en ombyggnation av badrummen för att uppfylla arbetsmiljöverkets normer. Lokalerna är insprängda i Reimersuddes seniorboende, i två huskroppar och på fyra våningsplan, vilket försvårar samordningen av verksamheten. Vindragaren, som drivs på entreprenad, är i behov av andra lokaler och ett förslag är att i samband med att avtalet upphör i september 2017 flytta verksamheten till andra lokaler. Nuvarande lokaler lämnas då tillbaka till Micasa Fastigheter, som kan omvandla lägenheterna till seniorboende. Inom Södermalm skapas två nya vård- och omsorgsboenden ungefär samtidigt som Vindragarens verksamhet flyttar och de som bor på Vindragaren har då möjlighet att välja något av dessa två alternativ.

Behov av nybyggnation

Från år 2021/22 väntas antalet äldreomsorgstagare av vård- och omsorgsboende långsamt börja öka igen för att år 2030 beräknas ha ökat med drygt 250 personer inom Innerstaden. Innerstaden ser ett långsiktigt ökat behov på grund av flyttströmmar till Innerstaden från andra stadsdelar

och på grund av nya bostadsområden som byggs i Hagastaden, Nya Djurgårdsstaden, Marieberg och Västra Kungsholmen.

Samtliga stadsdelsförvaltningar deltar i planeringen av boende för äldre och bevakar markanvisningar för framtida behov av vård- och omsorgsboende inom regionen. Det är nödvändigt att de nya boendena är byggda för flexibel användning, så att de kan fungera som antingen äldre-, trygghets- eller seniorboende och därmed kunna anpassas till aktuella behov. Det är angeläget att alla lägenheter i bostadsområdet från början utformas så att de även kan fungera för personer med t.ex. rörelsehinder eller synskador. På så sätt kan även äldre i större utsträckning bo kvar hemma och inte behöva flytta till annan boendeform.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning bedömer att för att kunna genomföra en renovering enligt rubriken ombyggnation krävs nybyggnation av ett motsvarande vård- och omsorgsboende. Det finns ett stort värde i att kunna flytta hela boendet – brukare och personal – tillsammans istället för att evakuera brukarna till olika boenden eller att vänta ut och tomställa lägenheterna. Ett nytt boende på Norrmalm eller Kungsholmen vore lämpligt, ex på Västra Kungsholmen eller i Hagastaden. Då inte boendet i Hagastaden eller det på Östermalm blir av måste ett nytt boende byggas för att möta Kungsholmens behov av evakuering vid upprustning och renovering av befintliga boenden.

Norrmalms stadsdelsförvaltning bedömer att det finns det antal lägenheter som efterfrågas nu och inom de närmaste åren. Med anledning av Arbetsmiljöverkets föreläggande kan nybyggnation komma att behöva göras för att ersätta Vasens vård- och omsorgsboende med 78 lägenheter. Norrmalm stadsdelsförvaltning deltar i planeringen av olika former av boenden för äldre i Hagastaden. För den stora gruppen personer i åldern 65 till 79 år finns behov av seniorlägenheter. För personer över 80 år kommer det att finnas behov av såväl senior- och trygghetsboende som vård- och omsorgsboende. Mark behöver reserveras för minst ett boende för äldre med totalt cirka 100 lägenheter, varav cirka 60 platser på vård- och omsorgsboende. Fastigheten bör vara färdigställd år 2025.

Östermalms stadsdelsförvaltning har under 2014 deltagit i planeringen för uppförandet av ett nytt vård- och omsorgsboende i Norra Djurgårdsstaden. Utredningar påvisade att det var mer ekonomiskt fördelaktigt att satsa på en ombyggnad och renovering av närliggande Dianagården. Planering har inletts i frågan.

Södermalms stadsdelsområde är väl tillgodosett med vård- och omsorgsboende om prognoserna stämmer och en bedömning är att

behovet/efterfrågan ryms inom nuvarande bestånd av vård- och omsorgsboende fram till 2020.

Kulltorps vård- och omsorgsboende har en ny fastighetsägare från och med 2015-01-15, men det ska inte påverka verksamheten i fastigheten. Hyresavtalet gäller till och med 2018-02-28.

Korttidsvård – behov och utveckling

Korttidsplatserna används för avlastning, växelvård och trygghetsplats vilket är ett värdefullt stöd till den som är anhörigvårdare. Det är även betydelsefullt att varje stadsdelsområde har en egen korttidsvård för att tillgodose anhörigas önskemål om närhet till den närstående.

Inom Innerstaden finns totalt 49 platser för korttidsvård varav 23 platser avser demens och 26 platser avser somatisk inriktning, *se tabell 5*. Det har skett en omfördelning av platser med somatisk och demensinriktning och en minskning av totalt sju platser sedan förra årets äldreboendeplanering.

Behovet av korttidsvård har minskat de senare åren inom hela Innerstaden. En orsak till det minskade behovet är att den äldre personen efter införandet av valfrihetssystemet endast i undantagsfall erbjuds en korttidsplats i väntan på en permanent bostad i ett vård- och omsorgsboende blir ledig. Den äldre kan oftast omgående få en bostad på ett av de vård- och omsorgsboende som han/hon valt eller annan ledig plats i staden.

Stadsdelsförvaltningarna har inte heller samma behov av att köpa platser av varandra i Innerstaden som tidigare. Detta kan däremot skilja sig mellan stadsdelsområdena där Östermalm har ett behov av att köpa korttidsvård med demensinriktning då det saknas i stadsdelsområdet.

Innerstaden ser i dagsläget inget behov av att avveckla de befintliga platserna för korttidsvård. Efterfrågan på växelvårdsplatser kommer att bevakas då de kan skapa möjligheter för fler äldre att bo kvar i ordinarie boende.

Utvecklingen tyder på att det i framtiden finns behov av korttidsplatser med palliativ inriktning. På boendet Serafen pågår ett försök med sju korttidsplatser för svårt sjuka äldre.

Profilboenden

Det behövs anpassade boenden för äldre personer med t.ex. psykisk funktionsnedsättning, demens med utåtagerande beteende, missbruksproblematik eller Parkinsons sjukdom.

En ny målgrupp är personer med ALS. Målgruppen ingår idag i kundvalet. ALS är en diagnos som kräver specialkompetens hos personalen. Idag finns en specialenhet inom Stockholms sjukhem men det kan finnas behov av att stadens inrättar ytterligare en sådan enhet. Gruppen äldre i livets slutskede med behov av avancerad behandling och teknisk utrustning ökar alltså liksom snabba inflyttningar till vård- och omsorgsboende vilket ställer krav på flexibla lösningar.

Bostäder med äldrepsykiatrisk inriktning redovisas på olika sätt i Paraplysystemet, till exempel som sjukhem, gruppboende, ålderdomshem, HVB/Familjehem, profilboende, *se tabell 5*. På Guldbryllloshemmet inom Södermalm finns elva bostäder med äldrepsykiatrisk inriktning som i Paraplysystemet är registrerade som gruppboende. I Innerstaden finns totalt 67 bostäder med äldrepsykiatrisk inriktning och nio bostäder med inriktning stroke. Förvaltningarna i Innerstaden gör bedömningen att antalet bostäder inom äldrepsykiatri idag är tillräckligt men att det är nödvändigt med en noga bevakning för framtida behov då antalet köp ökat något.

Samtliga stadsdelsförvaltningar köper platser i HVB-hem för äldre med psykiska funktionsnedsättningar. För närvarande erhåller 16 personer inom Kungsholmen, 22 personer inom Norrmalm, 25 personer inom Östermalm och 10 personer inom Södermalm en plats på HVB-hem.

När det gäller stödboende inom Stiftelsen Stockholms Hotellhem (SHIS) erhåller för närvarande tre personer inom Kungsholmen, åtta inom Norrmalm, en inom Östermalm och cirka 40 personer inom Södermalm en sådan plats. Enligt Äldreförvaltningen är SHIS stödboende inte en insats inom äldreomsorgen. Ansvaret för hemlösa personer över 65 år är inte tydliggjort men äldreförvaltningen har ett uppdrag att utreda frågan.

Innerstaden kan se en tendens att gruppen med psykosociala problem, missbruk och hemlöshet ökar inom äldregruppen. Behoven kommer troligen att öka i takt med befolkningsutvecklingen i Innerstaden. Det gäller personer som av olika orsaker inte klarar ett ordinärt boende, men som inte är i behov av ett vård- och omsorgsboende. Inom servicehusen bor idag en väsentlig andel äldre personer med psykiska funktionsnedsättningar, missbruksproblematik eller som varit hemlösa, deras behov kan inte alltid tillgodoses inom denna boendeform.

Servicehus

Inom *Norrmalms stadsdelsområde* finns Väderkvarnens servicehus med 26 lägenheter. Servicehuset har inga lediga lägenheter och elva personer står i kö.

Inom *Kungsholmens stadsdelsområde* finns Fridhemmets servicehus med 134 lägenheter. Den 21 januari 2015 finns sex tomma lägenheter varav två är ute med erbjudande och tio personer står i kö. Pilträdet servicehus har 115 lägenheter. Fyra tomma lägenheter och alla är ute på erbjudande, 17 personer står i kö.

Inom *Södermalms stadsdelsområde* finns Hornstulls servicehus som har 88 lägenheter. Sju står tomma varav fyra är möjliga att hyra ut. Vintertullens servicehus har 94 lägenheter. Servicehuset har för närvarande intagningsstop på grund av ett omfattande ombyggnadsarbete efter en stor vattenskada.

Det finns inget servicehus inom *Östermalms stadsdelsområde*.

Inom region Innerstaden finns inga servicehuslägenheter som används för korttidsvård.

Boenden med särskilda inriktningar

Under 2013 startade Serafens vård- och omsorgsboende en enhet för personer med stroke. Det har fallit mycket väl ut och det förefaller finnas ytterligare behov av sådan verksamhet.

Inom region Innerstaden finns inga boenden med språklig eller kulturell inriktning. Region Innerstaden ser inget behov av boenden för finsktalande personer utöver de platser som idag köps.

8. Sammanfattning vård- och omsorgsboende

Tendensen i innerstaden har de senaste åren varit ett minskat behov av vård- och omsorgsboende, vilket har varit en konsekvens av minskat befolkningsunderlag. Under 2014 har efterfrågan av en plats på ett vård- och omsorgsboende ökat mer än prognostiserats inom Södermalm och Norrmalm. Utvecklingen måste noggrant följas under kommande år.

Flyttströmmar visar att andelen vård- och omsorgsboendebeslut som verkställs inom regionen är 78 % för Innerstaden, flertalet väljer således att bo kvar inom sin region. I och med kundvalssystemet tas bostäderna i Innerstaden även i anspråk av personer från andra regioner. Efterfrågan på bostäder med stadskvaliteter är således stor även när det gäller särskilt boende. Regionen har även jämförelsevis en hög andel ansökningar från personer från andra kommuner.

Det är också viktigt att följa snittet för boendetiderna och om andelen korta perioder fortsätter att minska vilket på sikt påverkar antalet tillgängliga platser.

Innerstaden vill lyfta fram att antalet köp av månadsplatser i vård- och omsorgsboende inte har minskat sedan förra årets äldreboendeplanering då Norrmalm och Södermalm istället har haft ett ökat köp av platser. Östermalm har ett fortsatt minskat köp. Det är dock för tidigt att säga om det är en tillfällig förändring. Innerstaden gör bedömningen att inget vård- och omsorgsboende inom regionen bör avvecklas utan att ersättande boende planeras.

Bilaga

VoB behov och tillgång, analysfil alla områden- Äldreförvaltningen